

Europese grondwet centrale pijler nieuw Europees regionaal beleid

Over nog geen twee maanden mogen Nederlanders naar de stembus om zich via een referendum uit te spreken over de Europese Grondwet. Velen verschillen van mening over de juiste benaming; zo noemen sommigen het een verdrag met Grondwettelijke kenmerken, ook komt de naam Grondwettelijk verdrag vaak voor. De reden hiervoor is de onduidelijkheid over de reikwijdte en exacte betekenis van de Europese grondwet voor de Nederlandse burger. De Europese grondwet vervangt de nationale grondwet niet en is opgesteld om twee redenen: om het uitgedijde Europa bestuurbaar te maken en om de kloof tussen de burger en 'Brussel' te verkleinen.

Interactieve dialoog

Een simpel 'ja' of 'nee' antwoord over een document van 490 pagina's is niet zo eenvoudig. Zo blijkt ook uit een recentelijk onderzoek van het bureau Interview-NSS, liefst 66 procent van de 660 ondervraagde kiesgerechtigden gaf aan op 1 juni niet te gaan stemmen. Uit deze peiling blijkt maar een gering aantal Nederlanders te weten wat de Europese grondwet inhoudt. Het lijkt alsof de burger de grondwet koud laat, maar dat doet de grondwet zeker niet met de burger! Met de nieuwe grondwet verdwijnt onze eigen Nederlandse cultuur, geloofsvrijheid, tradities en eigen geschiedenis niet; Nederland blijft in die zin gewoon Nederland! In de grondwet wordt de eigenheid van de landen juist beschermd en ondersteund. Daarom pleiten het CDA en ik in het Europees Parlement voor een

interactieve dialoog, want hoe meer mensen meepraten en meedenken, des te beter. Ik ben ervan overtuigd dat wanneer meer mensen weten wat de voordelen zijn, er ook meer steun voor zal ontstaan. Een mogelijk 'nee' door de Fransen op 29 mei mag niet beletten dat wij onze burgers de kans kunnen geven op 1 juni te stemmen.

Unieke bevoegdheid

De Europese Grondwet biedt het regionale bestuur zeker kansen. Ik denk alleen al aan de toegewezen macht van het Comité van de Regio's. Dit Europese adviesorgaan bestaat uit vertegenwoordigers van regionale en lokale besturen (onze provincies, steden en gemeenten) en brengt advies uit over Europese wetsontwerpen in relatie tot regionale ontwikkeling. Het aantal beleidsterreinen waarover dit Comité moet adviseren, is fors uitgebreid. Daarnaast heeft ditzelfde Comité van regionale en lokale bestuurders de bevoegdheid Europese wetten te laten toetsen door het Hof van Justitie in Luxemburg aan de Europese grondwet. Een unieke bevoegdheid, die in Nederland voor nationale wetgeving ontbreekt.

Met de nieuwe grondwet verdwijnt onze eigen Nederlandse cultuur niet

Kansen

Maar samen beslissen met de Europese instellingen is geen doel op zich. De komende jaren is het van belang de concurrentiekracht van

de Europese en Nederlandse economie te verbeteren en het Europese Buitenlands- en Veiligheidsbeleid gezicht te geven. Andere landen, maar vooral ook Nederland als strategisch gelegen land met een open economie, zijn gebaat bij een sterk Europa. Nederland moet daarom gebruik maken van de kansen die het heeft, maar ook krijgt. Waar in Nederland sterk? Nederland evolueert deels naar een kennis-samenleving, en heeft vele oude en nieuwe vrienden in Europa. Laat nu juist de grondwet deze kansen van ons land in Europa vergroten, waardoor onze stem in de wereld krachtiger zal doorklinken.

De Europese grondwet is een goede stap richting een hechtere Europese samenleving met respect voor burgers uit de deelstaten, regio's en gemeenten. Door de uitbreiding van medebeslissing van het Europees Parlement met de Raad in 'Brussel' kan het Europese beleid beter afgestemd worden op de Nederlanders. Voor het eerst wordt het decentrale niveau (regio's en lokale overheden) in een basisverdrag erkend en het maakt grensoverschrijdende samenwerking gemakkelijker. Het Regionaal beleid met de regionale dimensie wordt hiermee op vele terreinen verankerd. Daarom heb ik in het Europees Parlement met name aandacht gevraagd voor het in de praktijk nakomen van de gemaakte afspraken. Regio's en steden krijgen nu een centrale rol, maar wordt er in de praktijk ook naar geluisterd? Ik heb de Europese regeringen en het Comité van de Regio's verzocht periodiek een verslag van de

Het regionaal beleid met de regionale dimensie wordt door de grondwet op vele terreinen verankerd

voortgang uit te brengen. Met het verankerde zogenaamde 'subsidiariteitsbeginsel' wordt van het Europese bestuursniveau geëist de rol en bevoegdheden van lidstaten, regio's en provincies te bewaken. Voor Nederland betekent dit dat niet alleen 'Den Haag' wordt betrokken, maar ook de provincies, gemeenten en maatschappelijke organisaties.

Subsidiariteitsbeginsel

Het subsidiariteitsbeginsel is bedoeld om beslissingen op een zo laag mogelijk niveau, zo dicht mogelijk bij de mensen te nemen. Hiermee wordt van het Europees bestuursniveau geëist dat men de opvattingen van de lidstaten, regio's en lokale autoriteiten via de nationale parlementen verdedigt en opneemt in de Europese wetgevingshandelingen. Nieuw is ook dat de Europese Commissie (de Europese 'regering') haar wetgevingsvoorstellen rechtstreeks aan de nationale parlementen stuurt. De Europese Commissie wordt ook verplicht het maatschappelijke middenveld en de verschillende bestuursniveaus te raadplegen, als het beslissingen neemt die een impact kunnen hebben op de regionale en lokale dimensie.

Grondwet goede stap voor hechtere Europese samenleving

De provincies kunnen in Interprovinciaal Overlegverband, via het Comité van de Regio's en via de Europese Commissie invloed uitoefenen. Op deze manier heeft de burger juist méér

te zeggen in en over Europa. Daarom hebben ook provincies en gemeenten als bestuurslaag er dus alle belang bij dat er een Europees grondwettelijk verdrag tot stand komt. Provincies en gemeenten moeten dus niet afzijdig blijven in het debat over een ja of nee voor de grondwet.

Ook de bevoegdheden van het rechtstreeks verkozen Europees Parlement worden uitgebreid (vooral in landbouw- en visserij-aangelegenheden). Verder wordt het Europese beleid voor wetenschappelijk onderzoek beter aangestuurd (zo wordt er een Europees ruimtevaartbeleid mogelijk).

De burger krijgt méér te zeggen in en over Europa

Geen alternatief

Er is geen alternatief voor de Europese grondwet. Leest het niet als een trein, dan is het misschien omdat het moeilijk was om de belangen en deelbelangen van zoveel staten, overheden, organisaties en culturen te verenigen. Maar moeilijk bleek niet onmogelijk. En een grondwet is ook niet statisch en kan dus evolueren. Zelf kies ik ervoor in de komende jaren kritisch te bezien of de nieuwe rechten voor burgers en decentrale overheden ook worden benut. De kansen liggen er alvast!

Lambert van Nistelrooij
Lid van het Europees parlement voor het CDA

